

สรุปผลการพัฒนาความรู้
เรื่อง เสริมสร้างเกียรติภูมิข้าราชการ : สำนักข้าราชการไทยไม่โกง
บรรยายโดย ดร. สุประวีณ์ ขวัญสิริวิรัช
นางสาวดวงดาว คล้ายปาน
นางสาวอาทิตติยา เหล่าเจริญวงศ์
นายจณพงษ์ สิทธิรักษ์
ผ่านระบบออนไลน์ OCSC Learning Space โดย สำนักงาน ก.พ.

วัตถุประสงค์

๑. เสริมสร้างจิตสำนึกของข้าราชการแรกบรรจุถึงอายุราชการ ๑๐ ปี ให้มีความมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวมปฏิบัติตน ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ร่วมงาน และสามารถมีบทบาทสำคัญในการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อให้ข้าราชการพลเรือน สามารถเรียนรู้ เสริมสร้างเกียรติภูมิ ปลุกจิตสำนึกของข้าราชการ ให้มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนร่วมงาน และร่วมมือกันป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในราชการได้
๓. เพื่อให้ส่วนราชการมีสื่อการเรียนรู้ของหลักสูตรเสริมสร้างเกียรติภูมิข้าราชการสำนักข้าราชการไทยไม่โกง

สถานการณ์ปัญหาการคอร์รัปชันในสังคมไทย

สถานการณ์ปัญหาการคอร์รัปชันในสังคมไทยได้แพร่กระจายและหยั่งรากลงไปทั่วทุกภาคส่วนจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการโกงที่ไม่มีความละอายแม้ต้องกระทำผิดต่อศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม อาทิ การโกงข้อสอบ การลอกวิทยานิพนธ์ การทุจริตการสอบ การกระทำผิดกฎหมายการยกยอกทรัพย์สิน การซื้อสิทธิขายเสียง การขายสินค้าไม่ได้คุณภาพ การหลอกลวงด้วยการโฆษณา การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาแล้วไม่จ่ายคืน การได้ทุนเรียนแล้วไม่ชดใช้ทุน การนำเข้าสินค้าหนีภาษี รถหรู นาฬิกา ของแบรนด์เนม ตุ๊กตา สินค้าของใช้อุปโภคบริโภค ฯลฯ รวมถึงการคอร์รัปชันในโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐที่มีเงินจำนวนมาก

ความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน

คอร์รัปชัน คือ การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำชั่วและฉ้อโกง โดยมีเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงกฎหมาย รวมทั้งการกระทำที่ขัดต่อตำแหน่งและสิทธิของผู้อื่น และยังหมายถึง การที่บุคคลใดที่ประชาชนไว้วางใจกระทำผิดต่อหน้าที่ราชการโดยการรับหรือยอมรับประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น (อ้างอิงใน พรศกดิ์ ผ่องแผ้ว. แผนการจัดการเรียนรู้การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ด้านการป้องกันการทุจริตของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ ๒๕๕๘)

ประเภทของการทุจริต

๑. การทุจริตโดยตรง เป็นการทุจริตเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น
๒. การทุจริตโดยอ้อม เป็นการทุจริตเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ผู้ทุจริตไม่ได้ลงมือกระทำการด้วยตนเอง แต่อาศัยผู้อื่นเป็นคนกลาง หรือผู้รับผลประโยชน์แทน หรือนอมินี (Nominee) เช่น การเรียกรับสินบนจากการให้บริการ แล้วนำมาแบ่งกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับคนกลาง
๓. การทุจริตเชิงนโยบาย เป็นรูปแบบการคอร์รัปชันที่เกี่ยวกับบุคคล กลุ่มบุคคล นักการเมือง ข้าราชการ พ่อค้า นายทุน ซึ่งมีเทคนิควิธีการซับซ้อน โดยมีการกำหนดนโยบาย โครงการหรือกิจกรรม

ที่จะทำโดยหน่วยงานของรัฐ อ้างว่าเป็นโครงการที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ และประชาชน มีขั้นตอนการดำเนินงานโดยอาศัยกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการเพื่อลดขั้นตอนตามระเบียบปกติ อาจแต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นพวกพ้องของตน มีผลประโยชน์ตกแก่ตนเองหรือญาติพี่น้อง ซึ่งผลประโยชน์นั้นมาจากงบประมาณแผ่นดิน

๔. การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ศ.ดร.ผาสุก พงษ์ไพจิตร ให้ความหมายของการคอร์รัปชันภาครัฐราชการ คือ การใช้ตำแหน่งหรืออำนาจทางราชการและการเมือง เพื่อให้ได้มาซึ่งรายได้และ/หรือการฉ้อโกงเอาเงินสาธารณะมาเป็นของตนและพรรคพวกหรือหาประโยชน์อื่น ซึ่งอาจมิใช่เป็นตัวเงิน วิธีการที่ใช้ อาจจะผิดกฎหมายหรือไม่ผิด แต่เป็นพฤติกรรมซึ่งสาธารณชนจะไม่พอใจเนื่องจากการกระทำที่ขัดกับความคาดหวังของสาธารณชนเรื่องมาตรฐานความซื่อสัตย์และพฤติกรรมที่ดีของบุคคลสาธารณะ (ข้าราชการและนักการเมือง) คำจำกัดความส่วนหลังนี้ เขียนไว้เพื่อเปิดช่องให้มีการตีความพฤติกรรมคอร์รัปชันที่อาจจะแตกต่างกันในแต่ละสังคม หรือแม้แต่ในสังคมเดียวกันนิยามอาจต่างกันตามช่วงระยะเวลา เนื่องจากความคาดหวังเกี่ยวกับบุคคลสาธารณะอาจต่างกันในช่วงระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปจากคำจำกัดความนี้ มีทั้งจากมุมมองของกฎหมาย และมุมมองของวัฒนธรรม ทำให้ต้องวิเคราะห์ มาตรการลดการคอร์รัปชันจาก ๒ มุมมองด้วย กล่าวคือ จากมุมมองของกฎหมาย มินัยถึงการมีบทลงโทษที่รัดกุม และมีการบังคับใช้ และจากมุมมองของวัฒนธรรมสังคม ต้องสร้างวัฒนธรรมประณามพฤติกรรมคอร์รัปชันและมีวิธีการทางสังคมป้องปรามและลงโทษผู้มีพฤติกรรมทุจริต แม้มีอาจเอาผิดทางกฎหมายหรือกฎหมายมิได้กำหนดบทลงโทษไว้

๕. ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest : COI)

รูปแบบการคอร์รัปชัน

๑. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest : COI) สถานการณ์ หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหาร มีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจ หรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม

๒. การยักยอก (Embezzlement) คือ การที่พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ในองค์กรนำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในราชการ มาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง

๓. การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือ Connection เพื่อให้เข้ามาทำงานหรือรับประโยชน์โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม

๔. คอร์รัปชันขนาดเล็ก (Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ

๕. คอร์รัปชันขนาดใหญ่ (Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูง เพื่อบิดเบือนนโยบายหรือใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อให้ผู้นำ หรือผู้บริหารของประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ

๖. การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของหรือสิ่งตอบแทนต่าง ๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจ ให้เกิดการทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี

๗. เลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก เจ้าหน้าที่ของรัฐอำนาจที่มีในการในการให้ผลประโยชน์ หรือให้หน้าที่การงานแก่เพื่อนครอบครัวและบุคคลใกล้ชิดโดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม

ความหมายและการปฏิบัติที่จัดว่าทุจริต

"โดยทุจริต" เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเอง หรือผู้อื่น บทบัญญัตินี้ มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า "ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ" ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

๑. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง แก่ผู้หนึ่งผู้ใด
๒. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต
๓. ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการ อย่างร้ายแรง
๔. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกัน เป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุ อันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
๕. กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง
๖. ดุหมั่น เหยียดหยาม กดขี่ ช่มแวง หรือทำร้ายประชาชนผู้มาติดต่อราชการอย่างร้ายแรง
๗. กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก โดยคำพิพากษา ถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าโทษจำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
๘. ละเว้นการกระทำ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนข้อห้าม อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง
๙. ละเว้นการกระทำ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติหรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่ มี กฎ ก.พ. กำหนดให้เป็นความผิดวินัยร้ายแรง

วิธีการดำเนินการในการยื่นหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย

ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยื่นหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้อง วางตน ตามประมวลจริยธรรม ข้อที่ ๓ ดังนี้

๑. ตรงไปตรงมา ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมาและไม่กระทำการเลียง ประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีที่มีข้อสงสัย หรือมีผู้ทักท้วงว่าการกระทำใดของข้าราชการอาจขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการ ต้องไม่กระทำการดังกล่าวหรือหากกำลังกระทำการดังกล่าวต้อง "หยุดกระทำการ" และส่งเรื่องให้ คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรม วินิจฉัยว่า การกระทำนั้นขัดประมวล จริยธรรม ข้าราชการจะกระทำการนั้นไม่ได้

๒. รายงานการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม เมื่อรู้ หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรายงานการฝ่าฝืนดังกล่าว พร้อมพยานหลักฐาน (หากมี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการและ/หรือ คณะกรรมการจริยธรรมโดยพลัน ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมต้องรายงานต่อปลัดกระทรวง หรือผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปของหัวหน้าส่วนราชการนั้น แล้วแต่กรณี และ/หรือคณะกรรมการจริยธรรม

๓. รายงานการรับค่าตอบแทนโดยมิชอบ ต้องรายงานการดำรงตำแหน่งทั้งที่ได้รับ ค่าตอบแทนและไม่ได้รับค่าตอบแทนในนิติบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ราชการ ส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ และกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต่อหัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรม ในกรณีที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย ความในข้อนี้ ให้ใช้บังคับกับการเป็นลูกจ้าง การรับจ้างทำของ การเป็นตัวแทน การเป็นนายหน้า และการมีนิติสัมพันธ์อื่น ในทำนองเดียวกันด้วย

๔. บันทึกการคัดค้านไว้ในรายงานการประชุม ในกรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุม และพบว่าการกระทำซึ่งมีลักษณะตามข้อนี้ หรือมีการเสนอเรื่อง ซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ ผ่านข้าราชการ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องคัดค้านการกระทำดังกล่าว และบันทึกการคัดค้านของตนไว้ ในรายงานการประชุมหรือในเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี

การเป็นต้นแบบแก่เพื่อนร่วมงาน

การรักษาวินัยต่อตนเอง ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน หมายความว่า ชื่อเสียง ขึ้นอยู่กับสายตา และความรู้สึกนึกคิดของมวลชนในสังคม ถ้ากระทำการให้สังคมรังเกียจก็เสื่อมเสียชื่อเสียง ส่วน "เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ" ขึ้นอยู่กับการยอมรับนับถือของประชาชน ถ้ากระทำการให้ประชาชนไม่ยอมรับนับถือ หรือรังเกียจ ก็เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

การมีวินัยต่อเพื่อนร่วมงาน ประกอบด้วย ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี และต้องช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการด้วยกัน และผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ต้องไม่กระทำการอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่หรือข่มเหงกัน ในการปฏิบัติราชการต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศต่อข้าราชการด้วยกัน หรือต่อผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

การมีวินัยในการปฏิบัติราชการ

- ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม
- ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของรัฐมนตรี นโยบาย ของรัฐบาลและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ
- ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้า แก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่และรักษาประโยชน์ของทางราชการ
- ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้
- ต้องรักษาความลับของทางราชการ
- ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติการณ์อื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน และจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการ
- ต้องไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือผู้อื่น
- ต้องไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์ อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ต้องไม่เป็นการกีดกันผู้จัดการ หรือผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้น ในทางหุ้นส่วน หรือบริษัท

บทบาทของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการเสริมสร้างและป้องกันการทุจริต ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีหลักการ ดังนี้

๑. รักษาวินัย ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ คือรักษาวินัยของตนเอง โดยกระทำตามข้อปฏิบัติและไม่ฝ่าฝืนข้อห้ามทางวินัย ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ (มาตรา ๘๐)

๒. ปฏิบัติตนต่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาอย่างมีคุณธรรมและเที่ยงธรรม และเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ดำรงตนเป็นข้าราชการที่ดี (มาตรา ๗๓)

๓. เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย (มาตรา ๘๗)

๔. กำกับดูแลให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำการตามข้อปฏิบัติและไม่ฝ่าฝืนข้อห้ามทางวินัย และดำเนินการทางวินัยแก่ผู้กระทำความผิด (หมวด ๗)

การร่วมงานกับกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

สำนักงานก.พ. มีหน้าที่ควบคุมกำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างทั่วถึงและจริงจัง

คณะกรรมการจริยธรรม บทบาทของคณะกรรมการจริยธรรมนอกจากที่กำหนดในประมวลจริยธรรมข้อ ๑๕ แล้ว ปัจจุบันได้รับมอบหมายให้มีบทบาทมากขึ้น เช่น การพิจารณาเกี่ยวกับกรณีต่าง ๆ เกี่ยวกับการให้และรับของขวัญ ตามหนังสือเวียน ว๑๑/๒๕๕๗ มีส่วนร่วมเป็นกรรมการประเมินบุคคลเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น หรือการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนดีเด่น เป็นต้น นอกจากนี้ในร่างรัฐธรรมนูญ ยังอาจกำหนดให้ประธานกรรมการจริยธรรมที่ได้รับการคัดเลือกกันเองในระดับกระทรวง ร่วมเป็นคณะกรรมการในการประเมิน เพื่อแต่งตั้งระดับปลัดกระทรวงอีกด้วย ซึ่งอาจต้องคอยดูความคืบหน้าต่อไป

หัวหน้าส่วนราชการ มีหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติ ตามประมวลจริยธรรม รวมถึงคุ้มครองข้าราชการที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมามีให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

การช่วยกันสร้างความเข้มแข็งทั้งภายในและภายนอกองค์กรไม่รับสินบนและไม่กระทำการทุจริตเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นหน้าที่สำคัญของข้าราชการไทยปัจจุบัน ให้เหมาะสมกับการที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ "ประเทศไทย ๔.๐" และให้สอดคล้องกับทิศทางของการพัฒนาประเทศ ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ข้างหน้า ซึ่งในส่วนของภาครัฐเอง ก็ยังคงมีนโยบายการป้องกันและการปราบปรามการทุจริตในภาครัฐอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน หากมีการร่วมมือกันทุกฝ่าย ปัญหาคอร์รัปชันก็จะลดลงอย่างแน่นอน

ประโยชน์ที่ข้าพเจ้าได้รับจากการเรียน e-Learning ระบบหลักสูตรอบรมออนไลน์ของสำนักงาน ก.พ. วิชา “เสริมสร้างเกียรติภูมิข้าราชการ : สำนักข้าราชการไทยไม่โกง” คือ มีความเข้าใจในปัญหาการทุจริต รวมไปถึงสาเหตุและพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาการทุจริตในองค์กรภาครัฐ นอกจากนี้ยังทำให้รู้ว่าควรปฏิบัติตนเช่นไรเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการทุจริต

จัดทำโดย
นายอานัตพร ทับเปีย นิตกร
กลุ่มงานจริยธรรม กองการเจ้าหน้าที่
มีนาคม ๒๕๖๘